

UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP
FACULTY OF LAW



STUDENT'S
SOCIAL
SCIENCE
JOURNAL

YEAR 2018, ISSUE NUMBER 4

**STUDENT'S SOCIAL SCIENCE JOURNAL
FACULTY OF LAW
UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP**

**Year 2017, Issue Number 4
ISSN 2545-4021**

Publisher:

prof. Jovan Ananiev, Ph.D

Editorial Board

prof. Blažo Boev, Ph.D

prof. Liljana Gudeva – Koleva, Ph.D

Risto Kostruranov, LL.M

prof. Jovan Ananiev, Ph.D

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph.D

International Editorial Board

Ivan Ilic

Faculty of Law, University in Nis, Serbia

Agim Nuhiu

Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia

Dunja Duić

Faculty of Law in Osijek, Croatia

Olga Koshevaliska

Assistant professor at the Faculty of Law
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Elena Maksimova

Teaching assistant at the Faculty of Law,
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Ana Nikodinovska Krstevska

Assistant professor at Faculty of Law,
Goce Delcev University in Shtip, Macedonia

Olga Sidenko

Senior lecturer in political science at Voronezh state University,

Lecturer at Voronezh State University, Russia

Dimitar Apasiev

Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Andon Majhoshev

Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Darya Scheglova,

Senior lecturer in political science at Voronezh state University,

Lecturer at Voronezh State University, Russia

Boryana Aleksandrova

Sofia University "St. Kliment Ohridski", Bulgaria;

Faculty of Law, Department for International Law and International Relations, Bulgaria
Giorgia Bevilacqua
National Research Council, Institute for Research on Innovation and Services for Development “, Italy
Nives Mazur Kumrić
Faculty of Law, University of Liège, Belgium

Editorial Staff

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D
Ass. Elena Maksimova, LL.M.
Elena Trajkovska, Student
Kire Ivanov, Student

Editor in chief

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasovska
(Macedonian language)

Technical editor

Slave Dimitrov
Blagoj Mihov

Address of the Editorial office

University Goce Delcev – Stip
Faculty of Law
ul.”Krstev Misirkov” BB PO.BOX 201
PO. Box 201, 2000 Stip
Republic of Macedonia

СОДРЖИНА:

АТАНАСОВСКА Невенка, *ПРАВНАТА ИНФОРМАТИКА И НЕЈЗИНАТА ПРИМЕНА*.....стр.5

БОГДАНОВА-СМИЛЕВСКА Билјана, *КРИВИЧНО-ПРАВНА ОДРЕДЕНОСТ НА ЗЛОУПОТРЕБАТА НА ДРОГА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА*.....стр.11

БОЖИНОВСКА Елица, *АКРЕДИТИВОТ КАКО БАНКАРСКИ ИНСТРУМЕНТ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРОМЕТ НА СТОКИ И УСЛУГИ*.....стр.23

ГОЦИРОВ Кирил, *ЕВРОПЕИЗАЦИЈАТА НА ЗАПАДЕН БАЛКАН*.....стр.31

ЗАХОВА Цветанка, *ОДГОВОРНОСТ НА ПРЕВОЗНИКОТ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРЕВОЗ НА СТОКА*.....стр.37

ИЛИЕВА Ивана, *ПОИМОТ РЕОРГАНИЗАЦИЈА И ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА ВО СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА ВО ПРАВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА*.....стр.47

МИЦЕВСКА Каролина, *ОДНОСИТЕ СО ЈАВНОСТА И ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ*.....стр.55

МЛАДЕНОВА Ева, *АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ МБИ10 И ОМБ СО ПОСЕБЕН ПРЕГЛЕД НА 2016 ГОДИНА*.....стр.63

РИБАРЕВ Симеон, *ОБВРСКИТЕ НА ИЗВЕДУВАЧОТ КАЈ ДОГОВОР ЗА ГРАДЕЊЕ СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО ПРАВО*.....стр.73

СТОЈАНОВА Жаклина, *ПОЛОЖБА НА СТРАНСКИТЕ РАБОТНИЦИ, МИГРАНТИТЕ И ЛИЦАТА БЕЗ ДРЖАВЈАНСТВО СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО ПРАВО*.....стр.83

ХРИСТОВ Павле, *НАДВОРЕШНА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА КОН РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА*.....стр.91

СЕКЦИЈА ПОСВЕТЕНА НА АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА, ПРЕВЕНЦИЈА НА ГОВОР ОД ОМРАЗА И КРИМИНАЛ ОД ОМРАЗА.....стр.99

АМЕДОВ Абдул, *ДИСКРИМИНАЦИЈА ВРЗ ОСНОВА НА НАЦИОНАЛНА ПРИПАДНОСТ*.....стр.101

БОЖИНОВСКА Елица, *ПРАВО НА АБОРТУС И ЗАКОНСКИТЕ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ОСТВАРУВАЊЕ НА ОВА ПРАВО*.....стр.105

ЗАХОВА Цветанка и КОСТУРАНОВА Ана, *ГОВОРОТ НА ОМРАЗА ВО ЈАВНИОТ ДИСКУРС И НИВОТО НА НЕГОВА ТОЛЕРАНЦИЈА ВО МАКЕДОНСКОТО ОПШТЕСТВО*.....стр.111

ЈОВАНОВА Душица, <i>ГОВОР НА ОМРАЗА И МЕДИУМИ</i>	стр.117
КАРОВА Марина, <i>ЗАБРАНАТА ЗА ТОРТУРА НА МЕЃУНАРОДНА И НАЦИОНАЛНА СЦЕНА</i>	стр.121
МАРИНКОВА Марија, <i>ГОВОР НА ОМРАЗА И МЕДИУМИ</i>	стр.129
МИТРОВИЌ Давид, <i>НЕЗАВИСНОСТ НА СУДСТВОТО КАКО ЗНАЧАЕН ПОСТУЛАТ ВРЗ КОЈ СЕ ЗАСНОВА ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО</i>	стр.153
НИКОЛОВ Иван и КАРОВА Марина, <i>СЛОБОДА НА ИЗРАЗУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА</i>	стр.159
НИКОЛОВ Иван, <i>КРИМИНАЛ ОД ОМРАЗА И МАРГИНАЛИЗИРАНИ ГРУПИ</i>	стр.163
РАЈЧИНОСКИ Ѓорѓи, <i>ПОЛИТИЧКА ДИСКРИМИНАЦИЈА СО ОСВРТ НА ПОЛИТИЧКАТА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО РАБОТНИТЕ ОДНОСИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА</i>	стр.169
РИСТОВСКА Венета, <i>ПРИПАДНОСТА КОН ЕТНИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И ВЕРСКИТЕ УБЕДУВАЊА КАКО ОСНОВИ ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО РАБОТНИТЕ ОДНОСИ</i>	стр.177
СТЕПАНОВСКА Моника, <i>РАСА, БОЈА НА КОЖА И ЕТНИЧКА ПРИПАДНОСТ – ДОМИНАНТНИ ОСНОВИ ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА</i>	стр.183
ТОМЧЕВСКА Симона, <i>ДИСКРИМИНАЦИЈА БАЗИРАНА ВРЗ ПОЛ</i>	стр.189
ТРАЈКОВА Александра, <i>РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ И ДИСКРИМИНАЦИЈА НА ЖЕНАТА</i>	стр.195
ЧЕСТОЈНОВА Пепица, <i>ДИСКРИМИНАЦИЈА ВРЗ ОСНОВА НА ЕТНИЧКО ПОТЕКЛО</i>	стр.199

НАДВОРЕШНА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА КОН РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА

Апстракт: Европската Унија е создадена за да се овозможи економско и политичко обединување на земјите од Европа со цел да се обезбеди траен мир на европските простори. Од нејзиното создавање па до денес, Унијата постојано се оформува, се развива и се отвора за нови земји членки кои би зачекориле по нејзините стапки. Така, фокусот на оваа истражување е посветен на Република Турција, како држава која има долгогодишен статус на кандидат и е во исчекување за влез во Европската Унија.

Сè до 15 јули 2016 година, се додека Турција не беше погодена од воен пуч насочен против претседателот Ердоган, во очите на преговорите со Европската Унија Турција се сметаше за стабилна земја. Но, неуспешниот пуч и последиците кои настанаа после него, видливо ја сменија сликата за турските демократски вредности и принципи, а со тоа го сменија и пристапот на земјите членки, односно правецот и насоката на евроинтегративните процеси кон неа. Врз основа на тоа, фокусот на оваа истражување ќе биде насочено на надворешната политика на Европската Унија кон Република Турција, особено по промените што настанаа во турското општество после пучот, со цел да се утврди правецот во кој се движат евроинтегративните процеси на истата.

Клучни зборови: *надворешна политика на Европската Унија, Турција, евроинтегративни процеси, пуч, аболуција на смртна казна.*

HRISTOV Pavle**THE EXTERNAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION TOWARDS THE REPUBLIC OF TURKEY**

Abstract: The European Union was created to allow economic and political union of European countries in order to ensure lasting peace in the European region. From its creation until today, the Union is constantly in the process of formation development and enlargement to new members Thus, the focus of this research is the Republic of Turkey, a country which has candidate status and is waiting to join the European Union. Until 15 July 2016, before Turkey was stroke by a military coup directed against President Erdogan, in the eyes of negotiations with the European Union, Turkey was considered a stable country. However, the failed coup and the consequences that followed it, visibly changed the image of Turkish democratic values and principles, which consequently influenced the approach of the EU countries towards Turkey, and the direction of the euro integrative processes. In base of this, the focus of this research will be put on the foreign policy of the European Union towards the Republic of Turkey, in particularly after the changes that happened in the Turkish society after the coup, in order to determine the direction of the EU integration processes.

Key word: *Foreign Policy of the European Union, Turkey, EU integration processes, coup, abolition of death penalty*

Вовед

Модерната историја на европските интеграции главно се врзува за времето по Втората светска војна, кога идејата за европско единство добива своја формална рамка во склучување на меѓудржавни договори, а добива исто така и свој материјален израз низ делувањето на институциите на внатрешен и надворешен план.

Сите држави членки кои сакаа да се формира Европска Унија имаа за цел полесен проток на пазар, тргување со една валута, еднаквост помеѓу сите држави членки, без доминација на државите врз кои лежи посебна одговорност за успех низ целиот процес. Притоа најчесто беа споменувани три држави: Велика Британија, Германија и Франција, било да се работи за надминување на нивните меѓусебни конфликти или да е во прашање водечката улога во европските интеграции. На Европа ѝ требаше целосна реконструкција по тешките настани од Втората светска војна.¹¹⁶ Ова расположение водеше до основањето на Европската заедница за јаглен и челик од страна на СР Германија, Франција, Италија и земјите од Бенелукс (Белгија, Холандија и Луксембург).

Таа подоцна беше променета во Европска заедница, која сега го претставува „првиот столб“ на ЕУ. Со Договорот за обединување на трите органи на европските заедници (1 јули 1967 година) формирана е Европска заедница со единствена институционална структура. Имајќи во вид, меѓутоа, заедничкото членство, заедничките органи и единствениот правен систем на трите европски заедници, во литературата традиционално се употребува единствениот назив: **Европска заедница**. Процесот на институционални промени на Европската заедница е следен со процесот на проширување на ЕЗ¹¹⁷. Заедницата има поминато многу сложена етапа во својот развој до денешната Европска Унија од 28 земји членки, со тенденција за понатамошно проширување.

Во делот на проширување на Европската Унија има 5 земји кандидати за влез (Турција, Македонија, Србија, Црна Гора и Албанија) и два потенцијални кандидати за влез (Босна и Херцеговина и Косово). Од нив, Турција е земја којашто има најдолг кандидатски статус за влез во Унијата.

Имено, Унијата со Турција е во фаза на преговори, кои заради конфликтот со Кипар, но и заради курдското прашање делумно се во процес на застој. Освен тоа, последните политички настани кои се случија во Турција, а со кои се подготвуваше воен пуч на претседателот Ердоган, предизвика серија на последици во внатрешниот поредок во Турција, кои сериозно ги нарушуваат преземените обврски на Турција на меѓународен план во однос на заштита на човековите права и во однос на примена на меѓународното право. Овие последици говорат за повторно воведување на смртната казна од страна на претседателот Ердоган, чија цел му е да ги гони учесниците во пучот кои се обидоа да го симнат од власт. Ваквиот пристап на Република Турција сериозно отстапува од евроинтегративните процеси и се коси со критериумите за членство во Европската Унија. Тргувајќи од тоа, фокусот на оваа истражување е насочен токму на надворешната политика на Европската Унија кон Република Турција и на прашањето дали и во колкава мера новонастанатата ситуација и преземените мерки во Турција за потиснување на пучот се косат со принципите на евроинтегративните процеси.

¹¹⁶ Прв кој понудил ваква идеја за обединување на Европа бил Винстон Черчил. Првиот чекор на тој пат Черчил го гледа во партнерство помеѓу Германија и Франција, констатирајќи дека нема препород на Европа без тие две земји. Во овој период се формира и движење за обединета Европа од страна на Черчил во 1947 година.

¹¹⁷ Европската заедница настана како резултат на договорите од Париз (1952 година), Рим (1957) со која се создаде Европска економска заедница и Европска заедница на атомска енергија (ЕУРОАТОМ), тие почнаа да работат кога Спогодбата стапи во сила на 1 јануари 1958 година. Европската заедница беше основана на период од 50 години.

1. Политичката криза во Турција

Секојдневно сме сведоци во светот дека поредокот во некои земји може да биде променет во најкус временски период. Во Турција секојдневно избиваат на површина различни корупциски скандали и со новиот обид за дестабилизација, кој предизвика колективна смена и деституција на лица од државни позиции, на судии, на административци, отпуштање на професори и универзитетски кадри, притворање на генерали, војници и сојузници на пучистите, предизвика голема загриженост кај европските и другите сојузници.

По смената на генералите и офицерите први кои излегоа со соопштение беа Соединетите Американски Држави, кои им изразија поддршка на властите во Турција и целосна доверба во борбата против корупцијата и пучистите. Притворањата на офицерите започнаа уште во 2010 година. За многумина аналитичари тоа претставува потег на владата која се обидува да ја рedefинира Турција според исламистичката традиција. Како најголема брана против тоа се смета војската која од 1960 година е вклучена во соборување на дури четири влади кои го предизвикуваа секуларистичкиот поредок. За да се спречи ваквиот настан и тренд на соборување на владите, Ердоган презеде драстични мерки и направи комплетна чистка во тој дел.¹¹⁸ Војската со децении е голем чувар на народот и поредокот на оваа земја. Со ваквиот расплет на настаните почнаа во оваа држава да се мешат и големите сили.

2. Воен пуч против Ердоган

На 15 јули 2016 година во Турција се случи неочекуван обид за дестабилизација против претседателот Ердоган, при што војската презема голем дел од територијата на Анкара и Истанбул и ги блокира сите медиуми. Но пучот не беше успешен и тоа се должеше на три пропусти од страна на пучистите. Прв и најважен беше неуспехот на падобранскиот тим да го зароби Ердоган, кој избега само неколку минути претходно. Вториот обид беше кога пучистите ја нападнаа претседателската палата во Анкара, односно ја потценија одбраната на палатата и заглавија во крвава битка, за на крајот и воопшто да не успеат во обидот. Третиот обид неуспешен пучистите ги инфилтрираа и кооптираа полициските сили, првата линија на професионална одбрана во државата. Освен овие 3 големи пропусти тие направија и мали грешки. Пучистите имаа намера да го уапсат премиерот Јилдирим и министерот за внатрешни работи Ала. Не успеаа во својата намера и беа многу бавни во преземањето и блокирањето на приватните телевизии.

Ердоган беше изненаден со овој обид меѓутоа народот во Турција целосно му ја покажа довербата нему. По неуспешниот обид за дестабилизација рејтингот на Ердоган порасна. Образложението на војниците за пучот беше дека тоа претставувало некаков вид на воена вежба. Во моментот кога пучистите презедоа контрола над Истанбул и Анкара со часови не се знаеше каде е претседателот Ердоган.

Пучистите почнаа да ја губат контролата во моментот кога претседателот се врати во Истанбул т.е. слета на аеродромот и веќе беше јасно дека ја повраќа контролата над власта. Во Анкара сè уште ја немаше контролата, но за почеток беше доволно дека може да им се обраќа на луѓето од Истанбул преку својот мобилен телефон, кој го приклучи на националната телевизија. Со тоа Ердоган успеа да одговори на обидот за дестабилизација од страна на пучистите и да ја врати целосно контролата над Турција. Ердоган од моментот кога се обрати во јавноста ги повика луѓето да излезат на улица и масовно да му дадат поддршка. Луѓето без двоумење го направија тоа и со тоа јасно му дадоа поддршка на претседателот на оваа земја. Говорот на Ердоган беше пренесуван од високи функционери кои во тој момент користеа Твитер за да го повикаат народот да излезе да протестира. Ваквиот развој на настаните му овозможи и на турскиот претседател Ердоган да го искористи моментот и да испрати еден вид на известување до турскиот народ. Ова не е прв пат, во кој социјалните мрежи играат голема улога во вакви настани. Слично на оваа, во

¹¹⁸ Веста е преземена од Радио Слободна Европа

2011 и 2013 година милиони Египќани ги искористија социјалните мрежи за да се обединат и излегоа на улиците, за да влијаат на начинот на кој земјата се управува. Преку социјалните мрежи многу брзо може да се створи контакт или пак некоја одредена група која ќе ги соедини сите граѓани за да протестираат за некоја одредена ситуација во земјата. Пучистите беа група во Армијата, односно воени претставници во првата армска област со седиште во Истанбул. Ердоган предупредуваше на таква разврска долго време и затоа направи обид за смена на високи воени и полициски претставници, кои беа осомничени дека работат против исламистичката владејачка Партија на правдата и развојот

Кога заврши обидот за пуч Ердоган почна да прави чистка. Најпрво без работа останаа голем број на судии и јавни обвинители. Со ваквиот развој на настаните Ердоган им даде до знаење на судиите и обвинителите дека е многу моќен во оваа земја. Со завршувањето на овој настан и негово преземање на контролата почнаа да ги апсат луѓето кои беа инволвирани во овој настан. Околу 23.000 лица беа под обвинение на чело со муслиманскиот проповедник Фејтулах Ѓулен, кого Анкара го обвинува дека е организатор на нападите. Официјална Анкара побара од САД екстрадиција на Ѓулен, но САД излезе со соопштение дека засега не можат да направат таква екстрадиција на лице кои претстојува долги години во нивната земја.

3. Мерки за стабилизација по пучот во Турција

По неуспешниот обид за пуч почнаа мерките за стабилизација во Турција. Најпрво Ердоган направи чистка кај судиите, обвинителите, докторите и полицијата. Како главен виновник е посочен Ѓулен за овој неред кои траеше многу кратко. Први на удар беа војниците кои го повлекоа овој потег и они се правдеа со тоа дека мислеле оваа било некоја воена вежба. Анкара обвинува дека овој обид е направен однадвор. Ваквиот развој на настаните му донесе на Ердоган повеќе добивка отколку загуба. Со самата чистка која ја најави може да воспостави еден систем кои тешко дека во скоро време ќе биде урнат од сите кои сакаат да и наштетат на Турција и да ја дестабилизираат. Сите кои добиле чистка на таквит позиции, претседателот на Турција може да си постави луѓе кои лесно ќе ги контролира и ќе управува полесно со државата. Ваквиот негов потег наиде на осуда од страна на ЕУ и искрено ЕУ покажа загриженост заради непочитување на правото Ердоган има алиби, а тоа е дека сите земји кои не се согласуваат со неговата одлука е знак дека им се придржуваат на пучистите и ги поддржуваат нивните напади за дестабилизација на Турција. Географската определба ѝ овозможува на Турција да не биде зависна од ЕУ¹¹⁹. Турција граничи со Сирија, а протокот на нафта од Сирија е многу полесен од развојот на настаните во Сирија. Секоја земја во светот се бори за природните ресурси. Со нив се намалува зависноста од останатите земји. Статусот по пучот за Турција останува непроменет, а претседателот чистката ја почна од интелектот во оваа земја.

4. Надворешна политика на ЕУ кон Турција (по пучот)

Веднаш по неуспешниот обид Советот за надворешни работи на Унијата силно го осудува обидот за нарушување на државниот поредок во Турција и ја даде својата поддршка до

¹¹⁹ По стабилизирањето на внатрешните односи во Турција, на средината од оваа година се сретнаа двајцата претседатели на Турција и Русија. Несогласувањата ги надминаа. Рускиот претседател Владимир Путин изјави дека односите со Турција целосно се стабилизираат и обновуваат. Тој надополни и дека договорот со Турција засега оди според планот. Средбата беше одржана во Сочи. Веста е преземена од vesti.mk (достапна на 3.5.2017 година).

легитимните институции на земјата. Ова е препорака од Советот по состанокот на шефовите на дипломатите на 28-те земји членки. Во заедничко соопштение по повод неуспешниот обид, министрите за надворешни работи на Унијата излегоа со соопштение дека Унијата жали за големиот број на жртви и дека стои во знак на солидарност на турскиот народ. Официјален Брисел повикува на воздржаност од страна на турските власти, вклучително и од страна на полицијата и безбедносните сили и сите мора да направат сè што можат за да се избегне понатамошното насилство, да го штитат животот на другите и да ја вратат смиреноста. Европската Унија повикува на целосно почитување на уставниот поредок во Турција и ја нагласува важноста од важењето на правото. ЕУ ја нагласува потребата за почитување на демократијата, човековите права и основните слободи и правото на секое лице за фер судење.¹²⁰

5. Замрзнување на преговорите

Германската канцеларка Ангела Меркел се залага за замрзнување на пристапните преговори меѓу Турција и Европската унија за полноправно членство¹²¹. На истиот состанок Меркел на пратениците им наложила во своите изборни кругови на избирачката база, доколку има прашања во однос на Турција, да објаснат дека со оваа земја нема да се преговара во иднина поради ситуацијата во оваа држава, по пропаднатиот обид за воен пуч од 15 јули. Освен Германија која побара да бидат замрзнати сите преговори на Република Турција на патот кон ЕУ, тоа го побараа и од Европскиот парламент. Лидерите на најголемите политички партии ја повикаа на ЕУ, да ги прекине преговорите со Република Турција за членство во ЕУ поради чистката која се прави во оваа држава¹²².

Освен најголемата политичка партија во Европскиот парламент со истиот став излезе и втората поголемина политичка партија во кој претседател е Џани Питела¹²³. Турција под Ердоган сè повеќе се движи кон авторитарен режим. Нашата политичка порака до Турција е да се почитуваат човековите права, граѓанските слободи и демократските вредности, доколку земјата сака да стане дел од ЕУ – нагласи Питела. Со слично барање излезе и претседателот на пратеничка група од Алијанса на Либерали и демократи од Европа (АЛДЕ) – Ги Верхофштат¹²⁴.

Сепак барање за прекин на преговорите за членство на Турција, во текот на дебатата која беше одржана во ЕП се противеше Федерика Могерини високиот претставник за надворешна политика и безбедност на ЕУ која се повика на воздржаност¹²⁵. За време на изборната кампања во Германија Меркел најави дека ќе разговара со своите колеги за постигнување на конечен договор

¹²⁰ Преземено од Vesti.mk

¹²¹ Германската канцеларка и претседателка на Христијанско-демократската унија (CDU), Ангела Меркел, објаснила на состанокот со пратеничката група на Унијата CDU/CSU дека е за тоа преговорите со Турција да бидат замрзнати“, пишува Bild повикувајќи се на извори во владејачката коалиција CDU/CSU.(Веста е достапна на ден 30.11.2016 година).

¹²² Нашата порака кон Република Турција е многу јасна: преговорите за членство треба да бидат замрзнати, изјави Манфред Вебер, Претседател на Пратеничка група на Европска народна партија (ЕПП) која е најбројна во Европарламентот. (Преземено од Вечер. Веста е достапна од 23.11.2016 година).

¹²³ Џани Питела претседателот на Пратеничка група на партија на Европски социјалисти (ПЕС), која е втора поголемина партија во ЕП се залага преговорите за евроинтеграција на Република Турција да бидат замрзнати. (Преземено од Вечер. Веста е достапна од 23.11.2016 година)

¹²⁴ Верхофштат порача дека во Парламентот има големо мнозинство кое бара замрзнување на преговорите кон Република Турција и поставување на серија услови за нивно обновување. (Преземено од Вечер. Веста е достапна од 23.11.2016 година).

¹²⁵ Според Могерини евентуалниот прекин на преговорите може да има последици и за Брисел и за Анкара. (Преземено од Вечер. Веста е достапна од 23.11.2016 година).

околу Турција и нејзина блокада во Европската Унија¹²⁶. Како главна цел за евентуалниот прекин за соработката помеѓу Германија и Турција е тоа што Меркел е незадоволна од односот на Турција и апсењето на околу десетина државјани на Германија во Турција поради политички причини. Освен блокадата, Германија се закани и дека нема да соработува со Турција на економски план. Во преден план пред сè ќе биде намалување на продажба на оружје. По ова соопштение од Германија стигна и порака од официјална Анкара дека во овој исклучително тежок момент и заедничката борба против Исламската држава, нема потреба од заладување на односите и блокади¹²⁷.

Заклучок и можни сценарија

Од досегашното видување и истражување во овој труд можеме да заклучиме дека односите помеѓу ЕУ и Турција за влез на оваа земја во Унијата се одвиваат бавно. Пред Турција се неколку круцијални точки кои мора да бидат решени во најкраток временски период. Експерти од ЕУ и Турција отворија преговори во врска со укинување на визите за турските граѓани кои сакаат да патуваат во ЕУ, како дел од договорот за запирање на мигрантите.

Според Шулц, надминувањето на кипарското прашање не е поврзано со процесот на приклучување на Турција кон ЕУ. Тој појасни дека освен решавањето на кипарското прашање, миграциската криза и влезот на Турција во ЕУ се три различни политички елементи кои не треба да се мешаат¹²⁸. Безвизниот режим за Турција и нејзиното барање беше одбиено на 1 јули. Еден ден по неуспешниот обид за пуч на состанокот во Брисел претседателите на Европскиот совет и Европската комисија, Доналд Туск и Жан-Клод Јункер, како и високиот претставник за надворешна политика и безбедност на Унијата, Федерика Могерини побараа итно враќање на уставниот поредок во Турција. Беше донесена одлука да се зачува мирот во Турција и апел да се владее правото во земјата која чека влез во Унијата. САД и ЕУ и порачаа на Турција дека се на страната на демократски избраната влада и да не избрзуваат со донесување на одлука за враќање на смртна казна¹²⁹.

Тоа доаѓа како реакција на турскиот претседател Ердоган понеуспешниот обид за пуч дека Владата ја разгледува ситуацијата да ја врати смртната казна. По овој расплет на настаните жестоки реакции стигнаа од Австрија и сите земји членки. Еврокомесарот за проширување Јоханес Хан изјави дека воведувањето на смртната казна во Турција би значело и целосна дисквалификација за Турција и одземање на кандидатскиот статус за влез на оваа земја во

¹²⁶ Нејзината изјава беше за време на дебатата против Мартин Шулц (лидер на социјал-демократите во Германија). За време на дебатата потенцираше дека доколку го освои мандатот ќе се залага за блокирање на Турција и нејзиниот влез во Унијата. Меркел победи на изборите во Германија, а дали ветувањето за време на кампањата ќе биде исполнето останува да видиме во периодот кој доаѓа. (Веста е достапна на republika.mk. – Истата е достапна на 4.9.2017 година).

¹²⁷ На овој начин Турција индиректно се закани дека нема да го почитува договорот во врска со бегалската криза. Засега нема никакви правци и информации во кој правец ќе се одвиваат настаните. Меркел како што наведовме ги доби изборите во Германија. Дали ќе ги оствари своите најави како најдобар показател ќе ни биде времето кое ни претстои. (Веста е достапна на republika.mk – објавено на 16.9.2017 година).

¹²⁸ Изјавата на претседателот на Европскиот парламент, Мартин Шулц, е при посета на Кипар, а пренесена од ТАСС. Оваа изјава на Шулц доаѓа по средбата со кипарскиот претседател Никос Анастасиадис. Шулц се надополни дека во моментот ЕУ се соочува со мноштво кризи на различни нивоа и еден обединет Кипар може да одигра стабилизирачка улога во целиот источен Медитеран. Веста е преземена од zurnal.mk (Објавено на 30.3.2016 година).

¹²⁹ Внимателно продолжуваме да следиме што се случува и се координираме со 28-те земји членки на ЕУ во врска со обидот за воен удар во Турција, која е клучен партнер на Унијата, се наведува во заедничката изјава на тројцата високи претставници ден по неуспешниот обид за пуч. Словачка која е актуелен претседавач со Унијата, соопшти дека со голема загриженост го следи развојот и случувањата во Турција. Веста е преземена од Радио Слободна Европа (објавена на 16 јули 2016 година).

Унијата¹³⁰. По обидот за пуч расте и бројот на бегалци кои преку Грција се упатуваат кон Турција. ЕУ мора да биде внимателна со своите препораки кон Турција и да внимава што точно треба да презема и кои би биле нејзините следни чекори. Турските власти воопшто не се зависни од ЕУ и со бегалците можаат да прават буквално сè. Можаат да ги екстрадираат, а можат и да ги отворат границите за да стигнат до посакуваната дестинација. Она што е сигурно е дека со воведување на смртна казна во Турција дефинитивно оваа земја нема да биде член на ЕУ и ќе ја загуби препораката за влез.

Разговорите за либерализација за околу 80 милиони Турци застанаа кога ЕУ побара од земјата да исполни пет преостанати задачи, од почетните 72, вклучувајќи и една која се однесува за тероризмот. Со добивањето на изборите во Германија Меркел најави дека ќе бара замрзнување на преговорите на Турција со Европската Унија. Тоа се должи најмногу на воведувањето на антитерористички закон со кои се кршат основните човекови слободи и права¹³¹.

Користена литература

- Вернер Вајденфелд, Волфганг Веселс : Европа од А до Ш- прирачник за европска интеграција, Конрад Аденауред Стифтунг, 2009, Скопје.
- Боршарт, Клаус – Дитер: АБВ на правото на Европска Унија, Канцеларија за публикации на Европската Унија, Луксембург, 2010.
- CRNOBRNJA, Mihajlo (ed) : Европска Унија. Prvih 50 godina, Fakultet za ekonomiju, finansiju I administraciju, Beograd, 2007.

Веб-страници:

<https://international-arbitration-attorney.com/mk/development-process-international-arbitration-in-turkey-turgut-aycan-ozcan/>

http://ec.europa.eu/cyprus/about-us/turkish-cypriots_en

<http://vesti.mk/read/news/5425041/2048050/turcija-i-grcija-go-pozdravija-obnovuvanjeto-na-pregovorite-za-kipar>

<http://vecer.mk/balkan/eu-kje-go-zabrza-priemot-na-turcija>

<http://telma.com.mk/vesti/han-turksta-vlada-odnapred-imala-lista-za-otpushtanje>

mangle.b2.mk/news/eu-povika-na-vrakjanje-na-ustavniot-poredok-vo-turcija?newsid=agr2

www.trt.net.tr/makedonski/turtsija/2016/07/25/osvrt-na-portparolot-na-prietsidatielot-ierdoghan-ibrakhim-kalin-za-njujork-tajms-536741

m.novamakedonija.com.mk/NewsDetail?title=Турција-и_ЕУ-_-како-до-помирување&id=65a7575f-617a-45a9-abc-9efac9e6867f

www.zurnal.mk/content/?id=16330107262

sitel.com.mk/sobotka-turcija-nema-da-dobie-bezvizen-rezhim-na-1-Juli

¹³⁰ Итното отпуштање на судиите и другите осомничени за заверата против турската влада, по неуспешниот обид за пуч, е знак дека владата ја имала однапред подготвена таа листа. Во најмала рака изгледа како нешто што е однапред смислено. Списоците се достапни што укажува дека се подготвени за во одреден период да бидат искористени. Оваа е изјава на Еврокомесарот за проширување Јоханес Хан за Ројтерс (Веста е преземена од Телма и е објавена на 18 јули 2016 година).

¹³¹ Олеснувањето на визниот режим беше дел од договорот меѓу ЕУ и Турција за ограничување на бегалскиот притисок. Брисел сепак постави услов Турција да ги исполни сите потребни услови за укинување на визите¹³¹. Целиот овој процес и одлуката требаше да биде донесена во декември, меѓутоа беше запрена од страна на ЕУ поради воведување на антитерористички закон во Турција со кој се кршат човековите слободи и права согласно оценките на ЕУ.

www.republika.mk/640252

www.libertas.mk/avramopulos-turtsija-ne-gi-ispolni-site-barana-za-bezvizen-rezhim-so-eu/

www.trt.net.tr/makedonski/turtsija/2016/10/04/turtsija-i-ieu-potpishaa-proiekt-doghovor-za-poddrshka-na-ideukatsijat-na-sirijtsitie-582513

www.telma.com.mk/vesti/erdogan-ja-predupredi-eu-sakate-da-prodolzhite-so-ili-bez-turcija